

voor modelbouw worden gebruikt. Blauw voor de gaszuivere carnica's waarmee ik imker, geel en wit voor de eerste nateelt en oranje voor andere koninginnen. Wim gebruikt bij het merken van zijn koninginnen een merkapparaatje. Dat is een kokertje met aan één uiteinde een gaasje. De koningin wordt in het kokertje gedaan en met een zuigertje tegen het gaasje gedrukt. Het zuigertje is bekleed met een samendrukbaar kussentje, meestal van schuimrubber, zodat ze niet wordt geplet en toch roerloos blijft zitten. Door het gaasje kan dan het merkje op de rugzijde van het borststuk worden aangebracht. Dankzij dat zachte schuimrubberen kussentje is het wel zeker dat Wim zijn koninginnen niet platgedrukt heeft. Misschien heeft hij de openingen van de tracheeën, die vlak bij de vleugelaanhechtingen zitten, met het kussentje afgesloten, maar het lijkt me onwaarschijnlijk dat dit aan beide zijden van het lichaam tegelijkertijd zou zijn gebeurd, en dan nog wel bij twee achtereenvolgende koninginnen. Zuurstofgebrek lijkt me dan ook niet een waarschijnlijke reden voor zijn wonderlijke waarneming. Ik vermoed dat Wim wél opalithplaatjes gebruikt. Zijn moeren verliezen het merkje in hun geheel, het zat niet goed vast. Wanneer je verf gebruikt kan het gebeuren dat het merkje in kleine stukjes van de koningin bladdert, maar dan zie je altijd nog wel een restje. Die opalithplaatjes zijn harde schijfjes, iets gebold, die met hun holle onderkant de welving volgen van het borststuk. Eerst wordt er een druppeltje lijm op het borststuk gebracht en daarop wordt het plaatje gedrukt. De lijm moet dan even drogen voordat de moeder terug kan in het volk, omdat er een luchtje aan zit en omdat het plaatje natuurlijk goed vast moet zitten voordat de werksters er mee gaan kennismaken.

Bewusteloos

Een andere reden waarom ik vermoed dat Wim deze manier van merken gebruikt is dat de moeren uit het verhaal zijn flauwgevallen. De lijm is vloeibaar door een oplosmiddel, dat natuurlijk de eigenschap moet hebben om snel te verdampen, waardoor de lijm snel verhardt. Naar ik meen werd daar vroeger benzeen voor gebruikt, tegenwoordig schijnt de lijm van een wat andere samenstelling te zijn. Wanneer dat oplosmiddel verdampt in een kleine besloten ruimte zal de koningin het inademen, en dat kan haar bewusteloosheid hebben veroorzaakt. Is ze uit die ruimte, dan diffundeert het gas snel weg uit haar lichaam, waardoor ze weer bij haar positieven komt. Ik houd het hier maar op, maar ben wel benieuwd naar Wim's reactie. Mijzelf is een dergelijke appelflauwte van een koningin nooit overkomen, maar ik kan me voorstellen dat aceton ook zo'n effect kan hebben. Als fabrikant van een lijm voor bijenmerkjes zou ik er trouwens op letten dat het oplosmiddel niet echt giftig is. De koninginnen van Wim komen weer bij, van aceton kan ik me voorstellen dat de damp blijvende beschadigingen kan veroorzaken. Het is duidelijk: om de lijm of de verf goed te laten drogen voordat de koningin wordt teruggeplaatst in het volk, moeten we haar in een luchtig moerhuisje doen. Ze zal alleen aan het merkje gaan poetsen, wanneer er verf of lijm op de vleugelaanhechting of op de grote ademhalingsopening daar vlakbij is terechtgekomen, we hoeven haar dus niet langdurig klem te zetten. Prutst ze wel aan het merkteken, dan is het zaak je eigen werk nog eens goed te controleren, want het merkteken mag de koningin niet hinderen.

345

bijen

NIEUWE RUBRIEK

'Van antwoord uit de praktijk' naar 'Vraag van de lezer'

In februari 2000 zijn we met de rubriek 'Antwoord uit de praktijk' begonnen. Velen van u hebben hun bijdrage daaraan geleverd en andere imkers in hun ervaringen laten delen. Het is duidelijk dat bijenhouden op vele manieren kan.

In de laatste redactievergadering hebben we besloten met deze rubriek te stoppen en in plaats van vragen te stellen, vragen van u proberen te

beantwoorden. Zit u met een vraag en hebt u geen zin of mogelijkheid Internet op te gaan, stelt u uw vraag aan de redactie en wij proberen voor een antwoord te zorgen. U kunt uw vraag telefonisch, schriftelijk of via E-mail stellen: Redactie BIJEN, Postbus 90, 6720 AB Bennekom, E-mail: redactie@vbnn.nl.